

ปัจจัยสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานกิจการนักเรียน
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 3 ใน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*

THE RELATIVE FACTORS AFFECTING THE EFFECTIVENESS OF
STUDENT AFFAIRS OPERATIONS THE SECONDARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 3 IN PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA

อนุพงศ์ จุงใจ

Anuphong Joongjai

วัชรภัทร เตชะวัฒนศิริดำรง

Wachapatr Techawattanasiridwrmong

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

Rajabhat Pranakorn Sri Ayutthaya, Thailand

E-mail: anuphong.1711@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยการเสริมแรง ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาและปัจจัยแนวทางการปฏิบัติ ที่สัมพันธ์กับงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 ในจังหวัด พระนครศรีอยุธยา และ 2) ศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียน มัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดำเนินการวิจัยเชิงสำรวจรวบรวมข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ รอง ผู้อำนวยการ ครูและบุคลากรฝ่ายกิจการนักเรียน จำนวน 210 คน สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า T - test วิเคราะห์สถิติเชิงปริมาณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Regression) เลือกตัวแปรโดยวิธีนำตัวแปรเข้าทั้งหมด (Enter) ประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำเร็จรูปทางสถิติ ผลวิจัยพบว่า 1) ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย อายุ 23 – 30 ปี มีตำแหน่งเป็นครูผู้สอน ประสบการณ์การทำงาน จำนวน 1 – 5 ปี มีวุฒิทาง การศึกษาระดับปริญญาตรี 2) ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานกิจการนักเรียนอยู่ในระดับ มาก สูงสุดคือ ด้านปัจจัยแนวทางการปฏิบัติ และ 3) ระดับประสิทธิภาพการบริหารงานกิจการ

* Received 29 June 2020; Revised 3 August 2020; Accepted 11 October 2020

นักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ใน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เมื่อนำมาทดสอบตามสมมุติฐานพบว่า ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานกิจการนักเรียนมีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิผลงานกิจการ นักเรียนโดยด้านปัจจัยแนวทางการปฏิบัติ มีผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน สูงสุด รองลงมา ด้านปัจจัยส่วนบุคคล และด้านปัจจัยการบริหารสถานศึกษามีผลต่อ ประสิทธิภาพการดำเนินงานกิจการนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 78.30%

คำสำคัญ: ปัจจัยสัมพันธ์, ประสิทธิภาพการดำเนินงานกิจการนักเรียน, งานกิจการนักเรียน

Abstract

The purpose of this article was to 1) to investigate personal factors, reinforcement factors, educational institution administration factors and guideline factors related to student affairs work of secondary schools under the Secondary Education Service Area Office 3 in Phra Nakhon Si Ayutthaya Province, and 2) to study the effectiveness of student affairs management of Secondary Schools under the Secondary Educational Service Area Office 3 in Phra Nakhon Si Ayutthaya Province. Research methodology was a survey study, collecting data obtained from questionnaires. The samples were the deputy director of student affairs, teachers and student affairs personnel, totaling 210 samples. The statistics for the analysis were descriptive statistics such as frequency, percentage, mean, standard deviation and samples t-test. Quantitative data were analyzed using statisticsto determine multiple regression coefficients, Enter regression, and data were processed from statistical package computer programs. The analytic results indicated that in terms of personal factors, most of samples were female than males aged 23 - 30. The sample had the current position as a teacher and work experience of 1-5 years. The education level was a bachelor's degree. The factors related to the performance of student affairs were at the highest level including the practical factors. The opinions on the effectiveness of student affairs of secondary schools under the Secondary Educational Service Area Office 3 in Phra Nakhon Si Ayutthaya Province were at the high level. The highest level of aspect was on the student support systems. The results of the hypothesis testing showed that factors related to student affairs operations had a positive influence

on student affairs effectiveness. The factor of practice had the highest influence, followed by personal factors and the administrative factors, influencing the changes at 78.30%.

Keywords: The Effectiveness, The Relative Factors Affecting, Affairs Operations

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 22 กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาไว้ว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดฉะนั้นครูผู้สอนและผู้จัดการศึกษาจะต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทจากการเป็นผู้ชี้้นำผู้ถ่ายทอดความรู้ไปเป็นผู้ช่วยเหลือส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียนให้แสวงหาความรู้ จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ และให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่ผู้เรียน เพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้ สร้างสรรค์ความรู้ของตน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542) สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาเป็นสถาบันทางการศึกษาที่วางรากฐานความคิด และ ความประพฤติของวัยรุ่น ปลูกฝังคุณธรรมให้แก่พลเมืองของชาติ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2526) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความประพฤติ ปฏิบัติที่ถูกต้องดีงาม ตามกฎระเบียบของสังคม เนื่องจากประเทศไทยและประเทศต่าง ๆ ในโลกกำลังประสบปัญหาด้านสังคม เป็นอย่างมากโดยเฉพาะเรื่องความ ชัดแย้ง ทั้งทางด้านความคิดและการกระทำของตัวบุคคล องค์กรและสังคม สถานศึกษามีความจำเป็น ที่ต้องมุ่งเน้นการเรียนการสอน การเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจในสถานการณ์ในปัจจุบัน หาทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องสังคม ศาสนาและ วัฒนธรรม

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดขอบข่ายภารกิจการบริหารและจัดการศึกษาออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล 4) การบริหารงานทั่วไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) ซึ่งงานกิจการนักเรียนเป็นหนึ่งในภารกิจหลักของการบริหารงานทั่วไป การบริหารงานกิจการนักเรียนเป็นงานบริหารที่สำคัญด้านหนึ่ง ซึ่งเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนมีขอบข่ายกว้างขวาง ครอบคลุมกิจกรรมหลาย ๆ กิจกรรม ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ประกอบด้วย ด้านงานแนะแนว ด้านงานส่งเสริมสุขภาพอนามัยของนักเรียน ด้านงานประชาธิปไตยและวินัยนักเรียน กิจกรรมส่งเสริมและปกครองจริยธรรมนักเรียน (นาวิ กริธาทรัพย์, 2553) เพื่อให้นักเรียนได้รับการพัฒนาไปในทางที่ถูกต้องเมื่อสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนจะได้เป็นพลเมืองที่ดีของชาติ และมีคุณค่าต่อสังคมต่อไป การบริหารกิจการนักเรียนจึงเป็นตัวช่วยผลักดันและสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนได้เป็นอย่างดี การบริหารงานด้านนี้จึงถือว่ามีความสำคัญเป็นอย่างมาก จำเป็นที่จะต้องใช้ความรู้ความสามารถของครูและบุคลากรที่มี

ประสบการณ์การทำงานรู้และเข้าใจถึงสภาพปัญหาของนักเรียน เน้นอนสิ่งสำคัญที่เป็นแรงจูงใจให้ครูและบุคลากรสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพนั่นคือ หน่วยงานมีการบริหารจัดการที่ดี ผู้นำมีการส่งเสริมให้ครูบุคลากรเกิดความพึงใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะนำมาสู่ผลสำเร็จของหน่วยงาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมเขต 3 มีโรงเรียนที่อยู่ในสังกัดจำนวน 2 จังหวัด ได้แก่จังหวัด นนทบุรี และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งมีโรงเรียนในความรับผิดชอบ จำนวนทั้งหมด 29 โรงเรียน เนื่องจากจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นจังหวัด ที่มีการขยายตัวด้านโครงสร้างทางเศรษฐกิจสังคม การเมือง การปกครอง และการศึกษาเป็นลำดับมาจนถึงปัจจุบัน มีการพัฒนาใน ทุก ๆ ด้านเพื่อรองรับการเติบโต จากโครงสร้างดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นความสะดวกสบายของการคมนาคม ด้านสาธารณูปโภค ด้านการท่องเที่ยว เป็นจังหวัดที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวหลาย ๆ ด้าน ขณะเดียวกันนี้ วัฒนธรรมจากต่างชาติก็หลั่งไหลและเข้าสู่จังหวัดแห่งนี้ ผู้คนรับเอาวัฒนธรรมต่างชาติเหล่านี้มาใช้ในการดำเนินชีวิต โดยเฉพาะวัยรุ่นซึ่งเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา จึงมีพฤติกรรมการเล่นแบบจากวัฒนธรรมชาวต่างชาติและจากทางสื่อสังคมจากช่องทางต่าง ๆ มากมาย ทำให้คนในสังคม เกิดการเอารัดเอาเปรียบ แก่งแย่งชิงดี สภาพแวดล้อมที่มีสิ่งเร้าที่นำไปสู่ทางเดินที่ผิด มีแหล่งสถานบันเทิงต่าง ๆ เป็นที่มั่วสุมของวัยรุ่นมีอบายมุขหลากหลายรูปแบบ ขาดการควบคุมจากเจ้าหน้าที่ของรัฐบาล ทำให้วัยรุ่นพาตนเองสู่สิ่งเหล่านี้ได้ง่าย ในที่สุดก็เป็นปัญหาของครอบครัว สถานศึกษา และประเทศชาติที่ได้ผลเมืองที่ไม่มีคุณภาพ สาเหตุที่ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์มาจาก สภาพสังคมที่มีความเปลี่ยนแปลง และความขัดแย้งในด้านค่านิยม ทางด้านเทคโนโลยี และวัฒนธรรมใหม่ ๆ ที่เผยแพร่เข้ามา รวมทั้งสภาพทางเศรษฐกิจที่ตกต่ำ เกิดการเอารัดเอาเปรียบและแข่งขันกันสูง สภาพครอบครัวที่เป็นปัญหา เช่น ครอบครัวที่แตกแยก ครอบครัวที่บิดามารดาแยกกันอยู่เนื่องจากความจำเป็นในด้านอาชีพ การดิ้นรนเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทำให้บิดา มารดา ไม่มีเวลาที่จะอบรมจิตใจนักเรียน และโรงเรียนซึ่งมีบทบาทสำคัญในการหล่อหลอมและพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน (กรมสามัญศึกษา, 2542) หน้าที่ดังกล่าวจัดอยู่ในภารกิจหลักของงานฝ่ายกิจการนักเรียน

จากสภาพปัญหาดังกล่าว เป็นปัญหาที่สำคัญต่อการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนเป็นอย่างมาก จึงทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจที่จะทำการศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต3 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นอย่างไร ซึ่งจะช่วยพัฒนา ยกระดับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาศึกษาเขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยการเสริมแรง ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาและปัจจัยแนวทางการปฏิบัติ ที่สัมพันธ์กับงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาปัจจัยสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินการกิจการนักเรียนและการศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ รองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนครูและบุคลากรฝ่ายกิจการนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 460 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่รองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนครูและบุคลากรฝ่ายกิจการนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 210 คน การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซีและมอร์แกน (Krejcie, R. V. & Morgan, D. W., 1970)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามปลายปิดชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 1 ฉบับ ดังนี้

ส่วนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ได้แก่ 1) เพศ 2) อายุ 3) วุฒิการศึกษา 4) ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน 5) ประสบการณ์การทำงานฝ่ายกิจการนักเรียน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินการกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามแนวคิดวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

ส่วนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัด

พระนครศรีอยุธยา จากการสังเคราะห์จากแนวคิดของนักวิชาการและงานวิจัย ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

3. การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ จากแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม เป็นประเด็นคำถามในแบบสอบถาม คือ ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานกิจการนักเรียนและประสิทธิผลการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

3.1 นำแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานกิจการนักเรียนและประสิทธิผลการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

3.2 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนอประธานควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อให้ได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

3.3 นำแบบสอบถาม ไปทดลองใช้ (Try out) รองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียน ครูและบุคลากรฝ่ายกิจการนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คนเพื่อวิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าแอลฟาสัมประสิทธิ์ (Coefficient Alpha) ของครอนบัต (Cronbach) จากนั้นผู้วิจัยแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้ได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ โดยได้ค่าแอลฟาสัมประสิทธิ์ที่ 0.95

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อขอเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

4.2 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลกับรองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียน ครู และบุคลากรฝ่ายกิจการนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามด้วยตนเองได้แบบสอบถามกลับคืนมาทั้งสิ้น 210 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การจัดกระทำข้อมูล โดยนำแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมาตรวจนับจำนวน 210 ฉบับ

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

5.2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ 1) เพศ 2) อายุ 3) วุฒิการศึกษา 4) ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน และ 5) ประสิทธิภาพการทำงานโดยการแจกแจง ความถี่ และร้อยละ (%)

5.2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินการกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต3ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.2.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ซึ่งกำหนดเกณฑ์ โดยการนำข้อคำถามที่มีระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุดของแต่ละด้านมากำหนดค่าเฉลี่ย

5.2.4 จากนั้นผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จาก มาทำการวิเคราะห์ปัจจัยสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินการกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามทฤษฎีของรองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียน ครูและบุคลากรฝ่ายกิจการนักเรียนเพื่อทดสอบสมมติฐานหาค่าความสัมพันธ์ โดยการใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficients) และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต3ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตารางที่ 1 ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต3ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดำเนินงาน กิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต3ในจังหวัด พระนครศรีอยุธยา				
	$\bar{X}$	SD.	แปลค่า	อันดับ
ด้านปัจจัยส่วนบุคคล	4.14	0.60	มาก	(2)
ด้านปัจจัยการเสริมแรง	4.02	0.72	มาก	(4)
ด้านปัจจัยการบริหารสถานศึกษา	4.10	0.64	มาก	(3)
ด้านปัจจัยแนวทางการปฏิบัติ	4.18	0.67	มาก	(1)
ภาพรวม	4.11	0.62	มาก	

ผลการวิเคราะห์ ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต3ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.11 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.62 อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านปัจจัยแนวทางการปฏิบัติ รองลงมา ด้านปัจจัยส่วนบุคคล ด้านปัจจัยการบริหารสถานศึกษา และด้านปัจจัยการเสริมแรง ตามลำดับ

2. การวิเคราะห์ประสิทธิผลงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต3ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตารางที่ 2 ประสิทธิผลงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต3ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประสิทธิผลงานกิจการนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	$\bar{X}$	SD.	แปลค่า	อันดับ
ด้านระเบียบวินัยและการมีส่วนร่วม	4.11	0.69	มาก	(3)
ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.27	0.72	มากที่สุด	(1)
ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร	4.14	0.60	มาก	(2)
ด้านการให้บริการนักเรียน	3.93	0.66	มาก	(4)
ภาพรวม	4.11	0.61	มาก	

ผลการวิเคราะห์ ประสิทธิผลงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต3 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.11 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61 อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และระดับมาก รองลงมา ได้แก่ ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านระเบียบวินัยและการมีส่วนร่วม และด้านการให้บริการนักเรียน ตามลำดับ

3. การวิเคราะห์สมมุติฐานหาค่าความสัมพันธ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินการกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตารางที่ 3 ค่าความสัมพันธ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินการกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

Model (ประสิทธิผลงานกิจการนักเรียนโดยรวม)	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t.	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
(Constant)	0.537	0.141		3.80	0.000
ด้านปัจจัยส่วนบุคคล	0.190	0.073	0.187	2.60	0.010*

Model (ประสิทธิผลงานกิจการนักเรียนโดยรวม)	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t.	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
ด้านปัจจัยการเสริมแรง	0.101	0.072	0.119	1.39	0.164
ด้านปัจจัยการบริหารสถานศึกษา	0.175	0.088	0.185	2.00	0.047*
ด้านปัจจัยแนวทางการปฏิบัติ	0.398	0.072	0.436	5.50	0.000*

R. = 0.887 R Square = 0.787 R Square Adjusted (R²) = 78.30% (0.783)
F-statistics = 189.601 Sig. = 0.00 Durbin-Watson = 2.062

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานกิจการนักเรียนที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาโดยภาพรวม มีค่าคงที่ 0.53 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระเท่ากับ 0.141 ผลการพยากรณ์นั้น มีค่า t - test = 3.80 และ Sig. = 0.00 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ได้นำเสนอตัวแปรต้นหรือปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานกิจการนักเรียน มีค่า Sig. < .05 จำนวน 3 ตัวแปร ได้แก่ ด้านปัจจัยส่วนบุคคล ด้านปัจจัยการเสริมแรง และด้านปัจจัยแนวทางการปฏิบัติ

อภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านปัจจัยแนวทางการปฏิบัติ รองลงมาคือ ด้านปัจจัยส่วนบุคคล ด้านปัจจัยการบริหารสถานศึกษา และด้านปัจจัยการเสริมแรง ตามลำดับ ซึ่งด้านปัจจัยแนวทางการปฏิบัตินี้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านนี้มีความเกี่ยวข้องกับการวางแผนและการปฏิบัติงานเป็นส่วนใหญ่ สอดคล้องกับการค้นคว้าอิสระของ วณิชย์ เอื้อน้อมจิตต์กุล ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนจรัญญูมัยรังสฤษฎ์ ที่พบว่าการบริหารกิจการนักเรียนมีแนวปฏิบัติด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน อยู่ในระดับมาก โรงเรียนมีการจัดการประชุมวางแผนงาน รวบรวมระเบียบแนวทางการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน และปรับปรุงระเบียบและแนวทางให้มีความทันสมัย รวมถึงมีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน (วณิชย์ เอื้อน้อมจิตต์กุล, 2556)

2. ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ระดับมาก โดยสูงสุดคือ ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน รองลงมา ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านระเบียบวินัยและการมีส่วนร่วม และด้านการให้บริการนักเรียน ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิชาติ สวัสดิ์มงคล ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารกิจการนักเรียน

ของผู้บริหารและครูโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 3 พบว่า สภาพการบริหารกิจการนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่พบว่ามีความมีประสิทธิภาพดำเนินการอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านงานระบบดูแลช่วยเหลือ (อภิชาติ สวัสดิ์มงคล, 2553)

3. ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานกิจการนักเรียน ได้แก่ ด้านปัจจัยส่วนบุคคล ด้านปัจจัยการบริหารสถานศึกษา และด้านปัจจัยแนวทางการปฏิบัติ มีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิผลงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลวิจัยพบว่า ด้านปัจจัยแนวทางการปฏิบัติ มีผลสูงสุด รองลงมา คือด้านปัจจัยส่วนบุคคล และด้านปัจจัยการบริหารสถานศึกษา ผลวิจัยพบว่า ด้านปัจจัยแนวทางการปฏิบัติมีผลเชิงบวกต่อประสิทธิผลงานกิจการนักเรียนเพิ่มขึ้น 0.436 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฤกษ์ จันทะวงศ์ ได้ศึกษาแนวปฏิบัติในการแก้ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนวชิรวิทย์ ฝ่ายมัธยมจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ในการวางแผนจัดกิจกรรมการควมมีการวางแผน การจัดสถานที่และงบประมาณให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน มีการวัดผลและติดตามผล สามารถนำผลไปปรับปรุงและพัฒนาต่าง ๆ ให้มีความเหมาะสม ผลวิจัยพบว่าด้านปัจจัยส่วนบุคคล มีผลเชิงบวกต่อประสิทธิผลงานกิจการนักเรียนเพิ่มสูงขึ้นเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 0.187 (ฤกษ์ จันทะวงศ์, 2553) สอดคล้องกับแนวคิดของ วรจิตร หนองแก ที่กล่าวไว้ว่าการปฏิบัติงานนั้น ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ในผลวิจัยพบว่าด้านปัจจัยการบริหารสถานศึกษามีผลเชิงบวกต่อประสิทธิผลงานกิจการนักเรียนเพิ่มขึ้น 0.185 (วรจิตร หนองแก, 2540) สอดคล้องกับแนวคิดของ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ ที่กล่าวว่า การบริหารการศึกษาเป็นกระบวนการหรือกิจกรรมการดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการจัดการศึกษาให้ดีขึ้น ตลอดจนการประเมินผล เพื่อให้เป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตรและให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน (รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, 2553)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ผลจากการศึกษาปัจจัยสัมพันธ์ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินการกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการดำเนินการกิจการนักเรียน คือ ด้านปัจจัยส่วนบุคคล ด้านปัจจัยการบริหารสถานศึกษา และด้านปัจจัยแนวทางการปฏิบัติ ซึ่งมีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิผลการดำเนินการกิจการนักเรียน และประสิทธิผลการดำเนินการกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต3 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีการดำเนินงานมากที่สุดคือด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน **ข้อเสนอแนะ** 1) หน่วยงานที่

เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับปัจจัยแนวทางการปฏิบัติให้มีความชัดเจนและเป็นแบบแผนการปฏิบัติงานได้อย่างมีระบบ มีการวางแผนการดำเนินงานกิจการนักเรียนให้มีความชัดเจน มีการกำหนดตัวบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในการทำงานด้านกิจการนักเรียน ส่งเสริมและสนับสนุนทรัพยากรในการจัดการบริหารสถานศึกษาภายในโรงเรียนอย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครูและนักเรียนในการจัดกิจกรรมของนักเรียนมีการวางแผนการดำเนินงานกิจการนักเรียนร่วมกันทุกฝ่ายในสถานศึกษา ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษา โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และมีการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียนและนำผลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงและพัฒนา 2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญในการบริหารสถานศึกษาให้มีเป้าหมายสู่ความสำเร็จให้ชัดเจน เสริมแรงบุคลากรอย่างรอบด้าน ต้องให้ความสำคัญแก่บุคลากร เปิดรับฟังข้อคิดเห็นและร้องเรียน และให้คำปรึกษาเมื่อเกิดปัญหา นอกจากนี้การบริหารสถานศึกษาต้องสอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอน ต้องมุ่งสร้างให้ผู้เรียนมีทักษะอย่างรอบด้าน ไม่เพียงแต่ด้านความรู้เพียงด้านเดียว ยังรวมถึงการเสริมสร้างให้ผู้เรียนเป็นผู้มีความประพฤติที่ดี การบริหารสถานศึกษาที่นำไปสู่การเชื่อมโยงและถ่ายทอดความรู้พัฒนาคุณภาพและสมรรถนะผู้เรียนให้เป็นที่ยอมรับของตลาดแรงงานและสังคม ควรให้ความสำคัญต่อกระบวนการบริหารสถานศึกษาที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดประสิทธิผลการเรียนรู้ ควรให้ความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคและวิธีการที่เน้นการปฏิบัติมีความหลากหลาย การสนับสนุนการสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์และการวัดผลและประเมินผล ที่สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาและมีการจัดการสถานศึกษาให้เกิดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 3) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญต่อการเลือกครูและบุคลากรเข้ามาทำหน้าที่งานกิจการนักเรียน คัดเลือกครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องมีคุณสมบัติที่พร้อมในการทำงาน มีวิสัยทัศน์ในการปฏิบัติงานในหน้าที่กิจการนักเรียน มีทัศนคติที่ดี เข้าใจขอบข่ายภาระงานกิจการนักเรียน มีไหวพริบปฏิภาณสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้เมื่อเกิดสถานการณ์ขึ้นในสถานศึกษา รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล และที่สำคัญครูและบุคลากรทางการศึกษาควรมีมนุษยสัมพันธ์ ที่สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ สามารถควบคุมอารมณ์และความรู้สึกของตนเองเมื่อต้องเผชิญกับปัญหาในการปฏิบัติงาน สถานศึกษาควรส่งเสริมให้บุคลากรมีสมรรถนะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงาน มีความสามารถในการคิดเชิงสร้างสรรค์เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติงาน มีความตระหนักเห็นความสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา ตลอดจนควรให้ความสำคัญในการส่งเสริมให้บุคลากรนำความรู้ความสามารถและทักษะที่มีมาพัฒนานวัตกรรมที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนด้านความประพฤติ ส่งเสริมและ

สนับสนุนให้บุคลากรเข้าร่วมการประชุมการพัฒนางานกิจการนักเรียนนักเรียน ร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ การอบรมการสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนการเรียนรู้งานกิจการนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กรมสามัญศึกษา. (2542). แนวทางประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กฤษณ์ จันทะวงศ์. (2553). แนวปฏิบัติในการแก้ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนวชิรวิทย์ ฝ่ายมัธยม จังหวัดเชียงใหม่. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นาวิ กริธาทรัพย์. (2553). การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ. ใน สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2526). การจัดการโรงเรียนมัธยมศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดโรงพิมพ์ยูไนเต็ดโปรดักชั่น.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2553). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. (พิมพ์ครั้งที่ 4). สงขลา: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยทักษิณ.
- วณิชย์ เอน้อมจิตต์กุล. (2556). การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนจรัญญูมิ่งรังสฤษฎ์. ใน สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วรจิตร หนองแก. (2540). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานตามบทบาทของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในจังหวัดขอนแก่น. ใน วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมวิทยาการพัฒนา. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). การประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- อภิชาติ สวัสดิ์มงคล. (2553). สภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารและครูโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Journal Education and Psychology Measurement*, 3(30), 607-610.